

Nowy

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Sroda, dnia 9 lutego 1916 r.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie 12
mrk., półrocznie 6 mrk., miesięcznie 1
mrk. Za odosłanie do domu 40 f. mies.

Redakcja i administracja
Zachodnia 37.

Cena ogłoszeń: I-sza strona 1 mrk.
za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 1 mrk.,
nekrologi i reklamy 40 f., ogłoszenia zwy-
czajne 20 f., ogłoszenia drobne 4 f. za wyraz.

Finanse Rosji.

W końcu lipca r. 1914, t. j. w przededniu wybuchu wojny, w obiegu znajdowało się rosyjskich biletów kredytowych za 1,633 miliony rubli. Według piotrogrodzkiego „Birżewych Wiedomości” (z 22 października 1915 roku), wypuszczono w czasie wojny biletów kredytowych w Rosji za następujące sumy:

Do 14 sierpnia r. 1914, od początku wojny wypuszczono za 688 milionów rubli, w sierpniu starego stylu 1914 r. za 233 milionów rubli, we wrześniu za 143, w październiku za 94, w listopadzie za 55, w grudniu za 101, w styczniu star. stylu 1915 r. za 29, w lutym za 93, w marcu za 161, w kwietniu za 49, w maju za 115, w czerwcu za 279, w lipcu za 206, w sierpniu za 249, we wrześniu za 682 milionów rubli.

Ogółem wypuścić miano w czasie wojny, według bilansu rosyjskiego Banku Państwa, papierów kredytowych za 3.261 milionów rubli (suma ta nieco się różni od wykazywanej według poszczególnych miesięcy sumy wypuszczanych asygnat.). Ponieważ prawo emisji zwiększono w drodze ustawodawczej z 300 milionów do 3,500 milionów rubli, przeto według rachunku naszego z tej sumy pozostaje zaledwie 239 milionów, które rosyjski Bank Państwa mógł jeszcze po 14 października 1915 r. w papierach kredytowych emitować. — Ogólna ilość biletów kredytowych wraz z biletami z czasów przedwojennych znajdujących się w obiegu, wynosiła, według „Birżew. Wiedom.”, w dn. 14 października 1915 r. 4.893 miliony rubli. Rozporządzenie pokrycie złotem tej sumy spaść miało, według tegoż pisma, w czasie wojny ze 107 proc. do 33 proc. Ten obrachunek chyba należy, co do znaczenia kolosalny, nieznany dotychczas spadek kursu rubla.

Wobec tego, że prawo dalszych emisji było w październiku r. 1915 na wyczerpaniu (pozostało 239 milionów stanowią mniej więcej trzecią część comiesięcznego zapotrzebowania na cele wojenne), przewidywać należy dwie ewentualności: nową pożyczkę, oraz rozszerzenie prawa dalszej emisji, co pociągnie za sobą dalszy spadek kursu rubla.

Odosobnienie Rosji w handlu zagranicznym, wywołane wojną, dotychczas w słabym stopniu daje odczuć szerszym warstwom ludności w Rosji zmianę wartości rubla. Drożyzna — wiadomo, istnieje; przyczyną jej jednak najważniejszych nie tyle w emisjach szukać należy, ile w braku organizacji dowozu, w braku dróg i kolei, w nieporządkach kolejowych, w niedostatecznej sprawności kolei, w jej nieznacznej zdolności przewozowej.

Jednak i spadek kursu rubla stał się i dziś już się musi czynnikiem drożyzny, i nadto czynnik ten musi coraz to większą rolę wdrożyć do drożyzny rolę odgrywać. Czynnikiem ten może wywołać w polityce zagranicznej Rosji w niedalekiej już przyszłości rolę decydującą.

Na razie do zanotowania jest już kilka momentów. W związku z zawieszeniem wymiany papierów rosyjskich na złoto powstała kwestja uregulowania kursu rubla w Finlandii. Skarb rosyjski potrzebuje waluty fińskiej dla zapłaty zobowiązań, wynikających z obciążenia wojennych, w Finlandji. Z drugiej strony instytucje fińskie odmawiały przyzwolenia wypłat w biletach kredytowych rosyjskich po kursie dawnym. Na skutek tego wydać miano rozporządzenie, by instytucje fińskie, akcje, poczty, komory — musiały pałery rosyjskie po dawnym kursie w stosunku do marek fińskich obowiązkowo przyjmować.

Wśród publiczności rosyjskiej szerzy się popyt na monety srebrne, a nawet miedziane. Monety te zdawki publiczność niechętnie wydała w reszcie od papierów kredytowych. Ludzie chowają srebro, a nawet często i miedź w nadziei, że cena ich w stosunku do papierów tak samo się podniesie, jak się w ich oczach podniosła cena pieniędzy złotych. Według gazety piotr grodzkiej „Dzień” (z 13 października 1915 r.), w r. 1914 było w obiegu monet srebrnych w Rosji za 103,1 milionów rubli, w dniu 14 stycznia 1915 r. było ich za 119,8 milionów rubli; w okresie od stycznia do sierpnia 1915 r. wypuszczono srebra jeszcze za 11 milionów; razem przeto monet srebrnych w tym czasie miało być w obiegu za 131 milionów rubli. Od 14 sierpnia do 6 października 1915 r. wartość srebra i miedzi, znajdujących się w rozporządzeniu rosyjskiego Banku Państwa, spadła w dalszym ciągu z 43 milionów do 20 milionów zaledwie. Zapasy te były przeto na wyczerpaniu. A pomimo to na rynku wewnętrznym ustawicznie drobny brak. Wszelkich kruszców w skarbie rosyjskim zaczyna braknąć. W stosunku do całej sumy znaków pieniężnych, wynosiła wartość pieniędzy w dniu 14 stycznia:

	r. 1914	r. 1915
złotych	21 pr.	12,5 pr.
srebrnych lepszej próby	5 pr.	3,8 pr.
srebrnych gorszej próby	4,3 pr.	3,2 pr.
miedzianych	0,7 pr.	0,5 pr.
biletów kredytowych	690 pr.	80
	100 pr.	100 pr.

Od stycznia 1915 r., jak wiemy, stosunek ten uległ jeszcze kolosalnej zmianie. Dziś zapewne bardzo małą tylko część pieniędzy rosyjskich stanowią pieniądze niepapierowe. Srebro niemal już zupełnie schowanym się złota. To też rząd wypuścić musiał nowe drobne papiery pieniężne, opiewające na 10, 15, 20 i 50 kop., papiery podobne do dawnych marek jubileuszowych, wydanych z okazji trzechsetlecia panowania dynastji Romanowów. Nowe te pieniądze papierowe wprowadzone w d. 18 października. Od tego czasu podobno wprowadzono i marki, zamieniające monety miedziane; i miedź bowiem chować się zaczęła.

Zdać się, że przesilenie finansowe Rosji będzie cięższe, niż gdziekolwiek.

Dr. Edward Grabowski

Bądźmy przeczorni!

Kilka wypadków tyfusu plamistego, które ostatnio w mieście naszym stwierdzono, wywołały żywe poruszenie wśród publiczności. Choroba ta jest przedmiotem ciągłych rozmów i roztrząsań we wszystkich klasach społeczeństwa.

O epidemii w całym tego słowa znaczeniu jeszcze obecnie nie może być mowy, niemamy też nadziei, że dzięki zawczasu przedsięwziętym środkom zaradczym, do tej ostateczności nie dojdzie. W każdym bądź razie obowiązkiem całego społeczeństwa jest zrozumienie grożącego niebezpieczeństwa i energiczne współdziałanie z władzami zdrowotności miałyby celem zwalczania i usunięcia wściekłości nad nami groźby.

Karzynalnym warunkiem uniknięcia zarazy jest jakna ścisłejsze przestrzeganie czystości, częste używanie kąpiel, noszenie czystej i w pianu gotowanej bielizny, czystego odzienia, możliwe usunięcie zbytniego owłosienia i t. d. Jak wiadomo bowiem przenoszone są drobnoustroje, wywołujące tyfus, głównie za pośrednictwem pasorczytów. Powinniśmy więc zwrócić baczną uwagę na wytepienie i uniknięcie pasorczytów, powinniśmy pod tym względem użyć naszego wpływu moralnego i na otoczenie, w szczególności na służbę domową, dając jej możliwość kąpienia się, dbając by rozporządzała dostateczną ilością mydła i czystej bielizny.

Powinniśmy się starać o uświadomienie w tym kierunku współobywateli, w pierwszym rzędzie osób pozostających pod naszym wpływem w fryzjerów, w restauracjach i tym podobnych zakładach należy się domagać bezwzględniego przestrzegania czystości.

Należy unikać zbytniego skupienia w tramwajach i miejscach publicznych. W urzędach szeregi czekających nie powinny być ściśnięte.

Zwyczaj niepodawania rąk na przywitaniu z punktu widzenia higienicznego również wydaje się być zupełnie właściwym.

Wogóle nie należy w żadnym razie ulegać przesadnym obawom, gdyż małoduszna rozpacz sytuacji nie poprawi. Obowiązkiem każdego natomiast jest z najzimniejszą krwią myśleć i stosować środki zaradcze, zabezpieczając się racjonalnie w miarę możliwości przed grożącym niebezpieczeństwem.

Zwrócimy jeszcze uwagę, że wymagana w tym wypadku czystość nie jest bynajmniej tendencyjną przesadą, najlepszym zresztą tego dowodem jest, że choroba wybuchła na znanych z niechlujstwa i brudu północnych krańcach miasta, i tam dotychczas się głównie koncentruje, że wypadki zachorowania szerzą się przeważnie wśród niezamożnej, a co za zatem idzie, niechlujnej części ludności. Obowiązkiem każdego więc jest szerzenie światła wśród ciemniejszych współobywateli, tłumaczenie i uświadomianie

Na uwagę jeszcze zasługują kąpiele ludowe, tak rozsądnie i na czasie przez Stow. Techników zainicjowane i zorganizowane. Kąpiele te mogłyby w tym wypadku oddać olbrzymie usługi, niestety jednak, o ile nam wiadomo, nie korzystają z nich dostatecznie sfery ludowe.

Zdaniem naszym dobro publiczne wymagałoby, aby zastosowano, podczas trwania groźby epidemii, przymus kąpielowy. Datoby się to skutecznie w sposób bardzo łatwy, gdyby dzielnice zapomogowe, tanie kuchnie, fabryki i t. d. żądały świadectwa zakładu kąpielowego, lub gdyby poprostu wydawały w określonych terminach bilety do kąpeli.

Zaznaczamy jeszcze, że zastosowanie się do wymaganych w tym wypadku przez lekarzy środków ostrożności, spowoduje przyzwyczajenie się naszego ludu i na przyszłość do czystości, co będzie dla nas bardzo cennym nabytkiem pod względem higienicznym, estetycznym i kulturalnym.

E. S.

Kronika

— (k) Z kursów polonistycznych Stow. nauczycieli chrześcijan.

Dziś o godz. 5 popoł. w Domu Ludowym przy ul. Przejazd 34 odbył się drugi wykład na kursach polonistycznych Stow. nauczycieli chrześcijan. Stuchaczów na powyższe kursa zapisało się dotychczas zgórą 180 osób, z pośród ciała nauczycielskiego łódzkich zakładów naukowych, jednakże zarząd kursów przyjmuje chętnie dalsze zapisy na kursa nie tylko ze strony nauczycieli, lecz również innych osób, które zechcą skorzystać z nadarzającej się sposobności uzupełnienia luk w zakresie poznania rzeczy ojczyźnych, historii narodu, literatury i języka rodzimego, oraz krajoznawstwa ojczyźnego, wykładanych żywym słowem i z prawdziwym ukochaniem przedmiotu przez prelegentów profesorów. Zarząd kursów, oprócz przedmiotów, już wykładanych, zamierza również w przyszłości zaprowadzić na kursach wykłady metodyki nauczania gimnastyki, oraz gier i zabaw dla dzieci szkolnych, na wzór ogródków im. Rau'a w Warszawie.

— (k) Narady nauczycieli i lekarzy szkolnych.

Wczoraj o godz. 8 wieczorem w lokalu Kursów pedagogicznych przy ul. Średniej 14 odbyło się zebranie starszych nauczycieli i nauczycielek miejscowych szkół początkowych miejskich z udziałem lekarzy szkolnych. Lekarz szkolny dr. Rosiewicz w obszernej i rzeczowej przemowie udzielił zebrany dany o istocie choroby zakaźnej tyfusu wysypkowego oraz środkami do zwalczania tej choroby.

W pierwszym rzędzie należy odczytać szczególną pieczołowitością utrzymywanie lokalów szkolnych w absolutnej czystości. Uczniowie następnie muszą przestrzegać odnośne

przepisy co do utrzymania w kompletnej czystości ciała i odzieży. Dzieci i nauczyciele zamieszkujący domy, w których panuje tyfus wysypkowy, nie powinny uczęszczać do szkoły wprzód, zanim nie zostaną zastosowane względem nich środki odkażające. Dzieci, które zapadły na tyfus wysypkowy, mogą przychodzić do szkoły dopiero po upływie trzech tygodni od chwili zupełnego wyzdrowienia.

Jeżeli tyfus wysypkowy wybuchnie w tym samym domu, w którym znajduje się szkoła, to musi ona zostać zamknięta aż do czasu odkażenia całego domu. To samo obowiązują w wypadku wybuchu epidemii wśród uczniów w szkole. Bez porozumienia się z władzami szkolnymi, kierownicy szkół nie mają jednakże prawa zamykania takowych.

(k) Przymus kąpielowy.

Na jednem z posiedzeń Stow. Techników m. Łodzi omawiano sprawę tanich kąpiei ludowych.

Stwierdzono, iż kąpiele powyższe nie cieszą się wcale uznaniem szerokich kół robotniczych, na jakie liczono i na jakie rzeczywiście kąpiele powyższe zaskądnią.

W celach ochrony miasta od wybuchu chorób epidemicznych wśród mas ludności wskutek niechlujstwa i brudu, podniesiono projekt zastosowania przymusu co do upierających się i niechcących korzystać z dobroczynnego skutku kąpiei. Przymus ten mógłby być zastosowany np. przez Delegację N. P. B. przez odmawianie zapomóg tym robotnikom, pozostającym bez pracy, którzy nie przedstawiają zaświadczenia o korzystaniu z kąpiei. Poruszono także kwestję zupełnego skasowania opłaty za korzystanie z kąpiei, jednakże w myśl zasady iż robotnik lekko sobie ceni to, co darmo otrzymuje, pozostawiono nadal zasadę pobierania minimalnej opłaty za kąpiel.

W toku dalszych obrad wyjaśniono się, iż najgłówniejszą przyczyną, dla której robotnicy głównie odmawiają korzystania z kąpiei, jest fakt, iż z przyczyny drożyzny mydła i trudności prania bielizny, robotnik niema możności przyodziania się po kąpiei w czystą bieliznę i ciepłą odzież. Dla biedaka przykrzejszą rzeczą byłoby przywdzianie na czyste ciało i otwarte pory skóry brudnej i zanieczyszczonej bielizny oraz lekkich i podartych jachmanów, aniżeli warstwa brudu na skórze, chroniąca go poniekąd przed chorobotwórczym wpływem zawnętrznym. Dowodem tego są górą, schodzący z czystych stoków górskich w zabrudzone chorołowymi miazmatami doliny, smarujący koszule swe warstwą tłuszczu, który noszą na ciele przez cały czas pobytu w dolinach.

Uznano wreszcie, iż przymus kąpielowy można zastosować przy jednoczesnem urządzeniu bezpłatnych pralni ludowych, gdzie ludność robotnicza miałaby możność prania w gorącej wodzie swej bielizny, która przedtem podlegałaby odkażeniu za pomocą pary lub gotowania w wysokiej teperaturze.

Na następnych posiedzeniach Tow. zajmie się zorganizowaniem pralni ludowych.

Ze swej strony dodajemy, iż niektóre ziemstwa w Rosji, za przykładem miast zachodniej Europy, zaprowadziły obok zakładów kąpielowych i łaźni także pralnie pospieszne, funkcjonujące w ten sposób, iż robotnik, wchodząc do kąpiei, oddaje jednocześnie bieliznę swą do prania. Pralnia ta dezynfekuje, pierze, suszy i prasuje bieliznę w przeciągu około 40 minut, tak, że po ukończeniu kąpiei, kąpiący się robotnik otrzymuje czystą, suchą i wyprasowaną bieliznę.

Sądzymy, iż z chwilą zaprowadzenia przy kąpielach tego typu pralni pospiesznych, przymus kąpielowy okaże się może zbędnym, w razie zaś zaprowadzenia przymusu kąpielowego zupełnie nie na miejscu byłoby pobieranie opłaty za kąpiel.

(k) Pomoc dla matek karmiących.

Oddział kobiet niesienia pomocy biednym chorým chrześcijanom zajęł się sprawą niesienia pomocy biednym matkom karmiącym.

By zapobiec szerzeniu się śmiertelności i chorób wśród matek karmiących, zasiągnięto rady lekarzy co do dawania tym matkom pożywienia posiłniejszego, niż innym chorým. Z punktu widzenia lekarskiego, wobec specjalnych warunków doby bieżącej, uznano za najwięcej odpowiadający dla matek oraz możliwy do zastosowania środek odżywczy zupeł z maki żytniej, zaprawioną masłem. Panie z organizacji rozdziału mleka dla wających dzieci zapewniły bezinteresowne udzielenie lokalów w pięciu punktach rozdawnictwa mleka, pomoc swą przy rozdziale oraz pracę nad przygotowaniem zakupki. Wobec tego prezesowa Oddziału kobiet zwróciła się z memoriałem w sprawie powyższej do Delegacji N. P. B. z prośbą o zasiłek pieniężny na ten cel, w wysokości po 10 kop. na osobę, co licząc na razie na 200 osób, wyniesie sumę 20 rubli dziennie. Sprawa ta rozważana będzie na najbliższem posiedzeniu Delegacji.

(r) Kursa dla analfabetów.

Otwarcie kursów wieczorowych dla analfabetów w szkole miejskiej nr. 10 przy ulicy Widywskiej pod nr. 90 nastąpi we czwartek d. 10 lutego o godz. 6 wiecz.

(r) Z kursów handlowych.

Pierwszy wykład p. A. Bryła z ekonom. społ. odbędzie się we czwartek dn. 10 b. m. o godz. 4 po poł. p. H. Seniora histor. handlu w poniedziałek dn. 14 b. m. o godz 6 po południu kursy korespond. i stenografji niemieckiej rozpoczną się we wtorek d. 15 b. m.

Buchalterja i arytm. handlowa rozpocznie się we czwartek dnia 10 b. m.

Wobec tego, że na kursa buchalter. i arytm. handlowej grupy F. zgłosiło się więcej osób, niż było wolnych miejsc, uchwalono dla pozostałych utworzyć następną kurs G. i dla dokonowania listy przyjmującej zapisy kancelarja, Dziecina 50-a.

(r) T. K. O.

Biuro Tow. Krzewienia Oświaty (Podlesna nr. 1) przyjmuje codziennie od 6 — 7 zapisy na następujące wykłady: P. A. Bryła: Ogólne zasady ekonomji społecznej, p. T. Pawłowski: Geografia powszechna (kurs elementarny) D-ra Czesława Zybercawaja: Chemja nieorganiczna.

Z kursów nauki tańca W. Lipińskiego.

Na kursach nauki tańca W. Lipińskiego przy ul. Widywskiej 47 utworzone zostały komplety kursów wyższych mazura i najnowszych tańców figurowych i saloonowych. Ponadto wzorem tradycji lat poprzednich wznowiono zostały niedzielne wieczory zbiorowe. Od 15 b. m. rozpoczynają się kursa dla początkujących.

(o) Z Komitetu zagonków.

W tych dniach odbyło się posiedzenie Komitetu zagonków.

Po odczytaniu protokołu z poprzedniego posiedzenia, oznajmiono zebranym, iż budżet na potrzeby Komitetu zagonków, uchwalony na posiedzeniu dnia 18 stycznia r. b. został przez magistrat w zasadzie przyjęty.

Zwrócono się do magistratu, by sekcja brukarska splantowała doły, porobione na zagonkach przy poszukiwaniu kamieni i o wydanie dla Komitetu zagonków placu Elekrowni Łódzkiej przy ul. Benedykta Nr 100 i gruntów kolei kaliskiej stacji Karolew, który to plac i grunta są pod zarządem władz wojskowych.

Wysłano listy do ks. Przeździeckiego i do p. Biedermana w sprawie zagonków, jak również i do Zarządu tramwajów miejskich.

Co się tyczy projektowanego wzięcia w dzierżawę gruntów na zagonki w majątku p. Horodyńskiego w Wiskitnie, projekt ten się nie utrzymał.

Postanowiono:

- 1) poprosić Komitet asenizacyjny, by przyspieszył wylanie fekalji na zagonkach pozamiejskich;
2) przyjąć chłopca do posytek, który będzie potrzebny także do pomocy przy wykonywaniu rozmaitych robót na zagonkach, z płacą 3 rb. tygodniowo;
3) zwrócić się do p. Adamka z prośbą o place pod zagonki;
P. Kamińskiemu wręczono wykaz placów, będących własnością

miasta, które magistrat oddaje pod zagonki.

Dr. Maybaum zaproponował, by poczynić odpowiednie kroki w celu nabycia kartofli do zasadzenia i by w tej sprawie porozumieć się z Komisją żywnościową, którą zobowiązać do dostarczenia potrzebnej ilości takowych.

Dochodu dotychczas było 628 rb. 20 kop., rozchodu zaś — 355 rb. 18 kop.

Rozdano wszystkie zagonki, jakie były w rozporządzeniu Komitetu, w ilości 4,392.

Rozdawnictwo nowych zagonków nastąpi dopiero za dwa tygodnie.

Należy stwierdzić, iż w roku bieżącym, jest niezwykle napływ zgłaszających się po zagonki.

(ko) Ograniczenia obiadów.

Centralny zarząd tanich kuchen robotniczych przy związkach zawodowych zawiadomił znajdujące się pod jego egidą taie kuchnie, aby nie powiększano bez zawiadomienia zarządu ilości wydawanych dotychczas obiadów ze względu na to, iż obecna ilość obiadów już przekracza normę dopłat, dozwoloną przez budżet Komitetu tanich kuchen Delegacji N. P. B.

(r) Kuchnia robotnicza w Widywie przy

Sto. „Stońce“ wydała od 16-go stycznia do 1 lutego r. b. 25783 obiadów płatnych, 2600 bezpłatnych i 263 szkolne. Ogółem od dnia założenia t. j. od 29 paź. 1917 r. p. wydano 98422 obiady płatne i 9865 bezpłatnych

Każdy obiad składa się z litra zupy i kawałka chleba.

Kuchnia ta jest popierana tak moralnie, jako też i materialnie przez zarząd fabryki „Akc. Tow. Man. Baw“ i przez fabrykę „Akc. Tow. Man. Niemieckiej“ oraz przez miejscową inteligencję.

(k) Z tanich kuchen.

Tania kuchnia żyd. Tow. dobroczynności przy ul. Zachodniej 20, wydała obecnie po 1800 obiadów dziennie, w cenie 1 kop. za porcję; postanowiono kartek na obiady nie wydawać na kilka dni naprzód, lecz tylko najwyższ na dzień następny.

(r) „Deutsche Lodzer Ztg.“

Wczoraj, z okazji rocznicy założenia pisma „Deutsche Lodzer Ztg.“ wydano specjalny numer pamiątkowy zawierający 80 stron druku Gazeta zamieściła głosy wielu, wybitnych przedstawicieli ze sfer wojskowych, administracyjnych i władz cywilnych, a na czele powinszowania i życzenia ks. Henryka Pruskiego i Leopolda księcia Bawarskiego.

(ko) Z Komitetu pomocy dla zubożających kupców.

Komitet niesienia pomocy rodzinom zubożających kupców, który wydawał w ubiegłych tygodniach po 1800 rb. zapomóg, obecnie powiększył liczbę wsparć do sumy 2,500 rb. tygodniowo, oraz oprócz tego 800 rb. jednorazowych.

(k) Zamknięcie przytułku noclegowego.

Z polecenia Wydziału zdrowotności publicznej magistratu, zamknięty został przytułek noclegowy Chrześcijańskiego Towarzystwa Dobroczynności przy ulicy Cmentarnej 10.

(k) Z Domu starców.

W Domu starców Chrześcijańskiego Tow. Dobroczynności znajduje się obecnie 420 pensjonarzy, w tem 213 kobiet i 113 mężczyzn. Z liczby 76 osób zakwalifikowanych do umieszczenia w Domu starców na ostatniem posiedzeniu komitetu, umieszczono już 34, oczekują zaś na wolne miejsca 42 osoby.

Dom starców został powiększony przez objęcie lokalu po ambulatorjum oraz większe skupienie łóżek.

(k) Opieka nad moralnie upadłymi kobietami.

Pod egidą Delegacji N. P. B. powstaje z inicjatywy pastora Gundlach Towarzystwo opieki nad moralnie upadłymi dziewczętami i kobietami.

Koszta założenia i utrzymania przytułka pokrywane będą ze składek członkowskich, pozostały zaś deficyt pokrywany będzie z kasy miejskiej za koszt Delegacji n. p. b.

Ponieważ w Łodzi istnieją już dwie tego rodzaju instytucje dla ko-

biet wyznania katolickiego przy ul. Szkolnej, oraz dla kobiet wyznania mojżeszowego przeto Tow. roztoczy opiekę nad upadłymi kobietami wyznania ewangelickiego.

„Luna“

Dyrekcja „Luny“ na bieżącą zmianę programu wystawia największą „Clou“ monopoowe sztuki kinematograficznej, tragedję „Wieczór kameralny“ podług Hofera, przy-czem insecnizacja obrazu zespolona jest ze specjalnie opracowaną ilustracją muzyczną, w wykonaniu orkiestry koncertowej pod batutą dyr. Chwata.

„Casino“

Na ekranie „Casina“ widzimy w obecnej zmianie programu drugi obraz z polskiej zlotej serii „Zona“, dramat z życia Warszawy na tie rzeczywistych wydarzeń niedawno minionych dni. Aktualność obrazu podnosi wykonanie na miejscach wydarzeń i przez artystów warszawskich teatrów z Polą Negri w głównej roli. W akcie 3 przykuwa uwagę widza wykonanie pełnego uroku i wyrazu „tańca kowboów“. Ze względu na drastryczne momenty obrazu wstęp dla młodzieży wzbrocniony. W dniu wcz. rajszy w wiele osób odeszło od kasy z powodu wyprzedanej widowni

Z Prowincji.

Dąbrowa górnicza. Rada m Dabrowy uchwaliła dla uczczenia pamięci królowej Jadwigi, nazwać jedną z ulic królowej Jadwigi. Równocześnie uchwalila rada uczcić pamiętkę jubileusz ks Skargi przez wmurowanie w niszy chroniki od strony kościoła kamiennej figury z napisem: „Świątobliwemu ks Piotrowi Skardzie, prorokowi narodu polskiego opiekunowi sierot na uczczenie 300 rocznicy jego śmierci, obczodzonej w tym kościele 1912 r...“

Z blizka i z daleka.

Lekarze—ofiary tyfusu plamistego. Jak obliczają dzienniki lwowskie, w Galicji zmarło dotąd, zaraziwszy się tyfusem plamistym przy niesieniu pomocy chorým, 12 lekarzy.

We Lwowie w szpitalu epidemicznym zmarł na tyfus plamisty lekarz wojskowy dr. Teofil Walcher, w wieku lat 28

Związek artystów i literatów we Lwowie. Jak donosi „Gazeta Włocznorna“, ma powstać wkrótce we Lwowie Związek, łączący w kooperatywę wszystkich zamieszkujących w mieście pracowników sztuki, więc literatów, muzyków, malarzy i rzeźbiarzy Związek ma na celu obronę interesów artystów i literatów lwowskich.

Ze związków i stowarzyszeń.

(r) Ze Stow. spożywcze-go przy związkach zawodowych „Robotnik“

Ogólne zebranie członków Stow. odbędzie się w niedzielę dnia 13 lutego r. b. w lokalu przy ul. Pustej Nr 6, o godzinie 3-ej po południu z następującym porządkiem dziennym:

- 1) sprawozdanie z działalności zarządu;
2) sprawozdanie komisji rewizyjnej;
3) wybór zarządu i komisji rewizyjnej;
4) wnioski do ustawy;
5) wolne wnioski.

Uprasza się członków Stow. o punktualne przybycie na zebranie.

Członkowie powinni mieć ze sobą książeczki udziałowe.

(k) Ze Związku rob. przemysłu włóknistego.

Komisja zawodowa sekcji pończosniczkiej nowego Związku zawodowego robotników przemysłu włóknistego przy ul. Łagiewnickiej 4 postanowiła urządzić kursa fachowe dla nauczania pończoszników pracujących dotychczas na warsztatach mechanicznych.

(k) Z Tow. śpiew. im. Moniuszki.

Prezes zarządu Tow. śpiew. im. Moniuszki, p. Wołczyński, po kilkumiesięcznej niebytności powrócił do Łodzi i objął kierownictwo sprawami Tow.

Sala Koncertowa.

XVI-ty koncert symfoniczny Ł.O.S. Solista p. Karol Szreter.

Onegdajszy XVI-ty koncert symfoniczny Ł. O. S. pod dyr. p. Tad. Mazurkiewicza z udziałem młodego pianisty p. Karola Szretera z Berlina — ściągają do Sali Koncertowej może mniej liczną publiczność, jak zeszlotygodniowo — lecz za to przeważnie złożoną ze stałych „sympatyków“ naszej drużyny orkiestrowej.

Program, złożony z 3 ch numerów zawierał: Symfonję Nr 1 Es-dur Al. Borodina, koncert fortepia nowy Nr 5 Es-dur Beethovena z towarzyszaniem

„Odwieczne pieśni“ Miecz. Karłowicza.

Oddając pierwszeństwo najpoważniejszemu z powyższych dzieł — „Koncepcji“ Es-dur Beethovena, zaznacze, że w interpretacji młodego pianisty wyszedł on blade, bez należytęj plastyki.

Pan Szreter, jakkolwiek jest utalentowanym pianistą, posiadającym dużą inteligencję muzyczną, rozporządzającym znaczną sprawnością techniczną — posiada braki natury czysto duchowej, (które może dalsze studia i życie uzupełnią) jak polot poetycki i wczucie się w charakter i ducha odtwarzanego utworu, które też nie pozwoliły młodemu artyście wydatnie wszystkich stylowych piękności tego potężnego Koncepcji.

W dziele „orkiestrowym“ słuszone zainteresowanie budziło wykonanie pierwszego większego dzieła symfonicznego „rosyjskiego“ kompozytora Al. Borodina (1834—1887), którego silna indywidualność i koloryt narodowy tak silnie występują w znanych nam „Szkicach ze stepów środkowej Azji“. Czy jednak zainteresowanie to było usprawiedliwione i czy nie zawiodło oczekiwania? W ocenie sztuki twórczej i odtwórczej zdarzają się dość często różnice w poglądach na istotę rzeczy. Jedni chwala, drudzy gania — a choć nie zawsze publiczność bywa wyrocznią — to jednak w ocenie wykonanego dzieła Borodina trąny sąd swój dała poznać, że Symfonia jest nudną, nie działającą ani na uczucie ani wyobraźnię słuchacza i że praca nad wykonaniem — tak niewdzięcznego dzieła była daremną, gdyż nie osiągnęła tych rezultatów, jakie jej się słuszenie należały, a jakim jest zawsze uznanie słuchaczów. Znacze było wysiłek dyr. Mazurkiewicza w kierunku wydobycia najpiękniejszych szczegółów partytury — i poniekąd udało mu się tego dokonać w „Scherzu“ i „Andante“, które należą do najpiękniejszych części Symfonii, tak że względu na piękność tematów, jak i na przeprowadzenie tychże. Inne części nie zrobiły wrażenia.

Jako silny kontrast zaznaczył się wykonanie wspaniałych „Odwiecznych pieśni“ nieodżałowanego Mieczysława Karłowicza.

Tyle pięknych melodji, tyle grozy i potęgi, skargi i bólu tylko u Karłowicza, Czajkowskiego i Chopina, wyczuć można. Bajeczna instrumentacja, (miejscami wpływ Wagnera), indywidualny, czysto swojski charakter, stawia to dzieło — w rzędzie pierwszorzędných arcydzieł orkiestrowych.

Wykonanie tego utworu przez orkiestrę było względnie najlepsze i zyskało dyrektorowi Mazurkiewiczowi i orkiestrze huczne brawo.

Ign. W-n.

Teatr i Sztuka.

Teatr Polski (Cegielniana 63).

Niedzielne widowiska: o 3-ej po południu „Pod kolumną Zygmunta“, dramat narodowy A. Urbaniego, oraz o 7 i pół wiecz. „Jak gubernator zrobił rewolucję“, satyryczna komedia L. Birulskiego, obudziły znaczne zainteresowanie. Sztuki te cieszyły się dużym uznaniem, a wznawione obecnie niemniej zalekają szersze warstwy.

W sobotę artyści nasi dają w Pabjanicach wyborną lekką komedię Henryka Chłirzchowskiego „Małżeństwo Lohi“.

L. O. S.

XVII-ty koncert symfoniczny pod dyr. znakomitego kapelmistrza z Warszawy, P. Bronisława Szulca, odbędzie się o 14 lutego w sali koncertowej. Program tego ze wszystkich miar interesującego koncertu obejmuje m. j. Symfonię Brahmsa oraz Czajkowskiego „Sylfida“ i „Francesca do Rimini“. Jako solistka wystąpi znana w świecie muzycznym skrzypaczka Ebba Hjertstedt z pochodzenia szwedka. Artystka, o której krytyka wszechświatowa wyraża się z najwyższm uznaniem, podołującą splewaosć jej tonu, temperament i doskonałą technikę, odegra z tą orkiestrą przepiękny koncert „Vieux temps“.

Bilety są do nabycia w Biurze Koncertowym Friedberga i Kotza, Piotrkowska 90.

Bi-Ba-Bo.

W sobotę, 12-go i w niedzielę 13-go b. m. nadscenka Bi-Ba-Bo występuje z całkowicie nowym programem, na całość którego złoży się sensacyjny sketch p. t. „Małż Arcybaszewa przed sądem“ oraz cała wiązanka zupełnie nowych piosenek i wierszyków satyrycznych najlepszych pisarzy kabaretowych. — „Sąd nad mężem Arcybaszewa“ jest pierwszym humorystyczno-satyrycznym procesem, jaki posłużył za temat do sketchu i dotąd nigdzie nie był grany.

Charakterystycznym jest to, że wyrok na męża wydał obrońca i pręsiachant. Świadek Zinoczki według powieści Arcybaszewa, sama publicznosc.

Zainteresowanie wieczorem jest wielkie.

„Requiem“ Mozarta.

Łabędzią tę pieśń mistrza usłyszymy jutro w czwartek w Sali Koncertowej. Współ udział najwybitnie szych sił miejscowych o których już donosiliśmy, daje ręko mię, że wykonanie okaże się w zupełności godnem znakomitego dzieła.

Pozostałe bilety są do nabycia w składzie p. p. Friedberga i Kotza, Piotrkowska 90, w dzień zaś koncertu, od godz. 5 po połud., przy kasie Sali Koncertowej.

Wojna.

Z terenu wschodniego.

BERLIN, 8 lutego. — Wielka kwatera główna. (Urzędowo).

Niema wydarzeń znaczniejszych.

Z widowni bałkańskiej.

Niema wydarzeń znaczniejszych.

Naczelne dowództwo wojskowe.

Na froncie zachodnim.

BERLIN, 8 lutego. — Wielka kwatera główna. (Urzędowo).

Na południu od Somme, panowała żywa działalność lotników. W nocy z 6 na 7 lutego, przepadł nam mały rów w nowem stanowisku. Odrparto natarcie francuzów, przygotowane w południe silnym ogniem; wieczorem odzyskalismy zupełnie przeciwnatarciem nasze stanowisko. Flotyla latawców niemieckich napadła na zakłady kolejowe w Popheringe i na obóz wojska angielskiego między Popheringe a Dixmuide. Powróciła ona bez strat po stoczeniu wielokrotnych walk z przeciwnikami, którzy wzniesli się dla obrony.

Naczelne dowództwo wojskowe.

Z terenu rosyjskiego.

WIEDEN, 8 lutego. — (Urzędowo komunikat austriacki).

Przy sprzyjającej jasniejszej pogodzie, panowała wczora żywsza działalność bojowa, na całym froncie północo-wschodnim. Nocą wczorajszej natarli Rosjanie powtórnie na nasze czołowe punkty oparcia dla piechoty, na północo-zachodzie od Tarnopola. Udało się im wtargnąć przejsiowo, jednak wyrzucono ich po krótkim czasie.

Z terenu włoskiego.

Niema wydarzeń ważniejszych.

Zastępca szefa sztabu generalnego H o e f e r,

marszałek polny porucznik.

Komunikat rosyjski.

PIOTROGRÓD, 7.2. (B. T. W). Sprawozdanie urzędowe z dnia 6-go lutego.

Front zachodni: Lotnicy niemieccy są ciągle jeszcze czynni w okolicy Rygi i na południe od Uexküll. Nasi lotnicy rzucili bomby na dworzec kolejowy i na most żelazny na rzece Aa w Mitawie.

W obrębie stanowisk generała Iwanowa wywiadownicy nasi wykryli szereg nieprzyjacielskich min polowych, połączyli je drutem z ich rowami, z których około 40 wysadzili w powietrze.

Na szosie do Brzeżan (45 kilometrów na zachód od Tarnopola) udatoremiliśmy próby przeciwnika, usiłującego zbliżyć się do naszych rowów.

W okolicy Bojanu nieprzyjacieli czynili wielkie wysiłki przy pomocy dział, minierów i granatów ręcznych, choć odbić nam wyrwę zajętą przez nas w nocy na 3 b. m.

Front kaukaski: Odrzućilismy nieprzyjaciela na wszystkich punktach, na których jeszcze stawiał opór. Odparlismy wszystkie bez wyjątku próby ataku Turków, którzy

ponieśli wielkie straty skutkiem naszego ognia.

Armja koalicji w Salonikach.

LUGANO. Mediolański „Corriere della Sera“ donosi z Salonik: Mianowanie generała Sarraila wodzem naczelnym połączonych sił francusko-angielskich w Salonikach dało już wyniki poważne. Między innymi, wobec braku oficerów w wojsku angielskiem, generał Sarrail polecił przyłączyć pułki angielskie do dywizji francuskich. Zaprowadzenie wojska jest nader obite i wystarczyłoby dla armji dwa razy licniejszej. Obecnie armja koalicji w Salonikach liczy 250,000 ludzi.

BERN. Jak donosi „Echo de Paris“, oddziały jazdy francuskiej opuściły Saloniki w kierunku granicy grecko-bułgarskiej dla zbadania stanowisk wojska nieprzyjacielskiego.

Japończycy o blizkim pokoju.

SZTOKHOLM. W rozmowie z jednym z korespondentów dyrektor wielkiego japońskiego Towarzystwa żeglugi „Nipon-Jusen Staisso“, poseł do parlamentu, należący do silnej partii politycznej, która ma na celu rozziwienie związku Japonji z Angliją, a wzmocnienie sojuszu z Rosją, — rzekł między innymi: „Niema najmniejszej wątpliwości, że pokój zostanie wkrótce zawarty. Rosja oczekuje potrzebę pokoju. Chce go partja reakcyjna, obecnie bardzo silna. Rosja wprawdzie przedsięwzięła ale jeszcze jedną wielką ofensywę, ale tylko w tym celu, żeby móc z honorem zawrzeć pokój. Rząd rosyjski obawia się bardzo wybuchu rewolucji wewnętrznej i dlatego zawrze pokój oddzielnie pomimo umowy londyńskiej, opierając się na tem, że nie został dotrzymany warunek umowy: otwarcia Dardaneli dla Rosjan.“

Pomoc włoska na Bałkanach.

BERLIN, 8.2. Ze źródeł angielskich donoszą, że na ostatniem posiedzeniu rady ministrów włoskich, jakie odbyło się pod przewodnictwem króla, postanowiono, pomimo oporu generała Cadorna, wysłać 100,000 ludzi do Valony i 50,000 ludzi do Salonik.

Utarczki na pograniczu greckiem.

BERN, 8.2. „Corriere della Sera“ donosi z Salonik, że kolumny wojsk angielsko-francuskich podsunęły się ku granicy greckiej, przyczem odbyły się utarczki.

Niemieckie trofea wojenne.

BERLIN, 7.2. Dzisiejszy „Berliner Tag“ dowiadyuje się z miarodajnego źródła, że obecnie znajduje się w Niemczech 1,429,971 jeńców wojennych, 9,700 armat, 7,700 wozów z amunicją, 1,300,000 karabinów i 3,000 karabinów maszynowych.

Cyfrę tę nie obejmują całej zdobyczy 18 miesięcy.

Wielu jeńców wziętych do niewoli przez wojska niemieckie, zwłaszcza Rosjan, zostało przekazanych Austriji, ze względu na krótszy transport.

Oprócz tego wiele armat, karabinów maszynowych i wozów, które okazały się zdolnemi do natychmiastowego użytku zostało od razu oddane do wojsk niemieckich.

Części potrzebnych armat itd. pozostały na polach walk.

Podana liczba karabinów odnosi się tylko do zdatnych do użytku.

Rozkaz króla szwedzkiego.

KOPENHAGA, 8.2. Sztokholmska „Tidningen“ donosi: Król szwedzki rozkazał generałowi Uggla i dyrektorowi aksdemji wojskowej udać się natychmiast do twierdzy Koden na granicy fińskiej dla zbadania tamtejszych stosunków służbowych. Rozkaz królewski jest bezprzekładnym w dziejach Szwecji, skutkiem czego zwraca powszechną uwagę.

Zwołanie Dumy.

PIOTROGRÓD, 8.11. Ukaz cesarski naznaczył na dzień 9 (22) b. m. otwarcie sesji Dumy państwowej i Rady państwa.

Japońskie łodzie podwodne w kanale Suezkim.

GENEWA, 7.2. Do gazety londyńskiej „Nouvelles“ donoszą z Aten, że według źródeł warogodnych do

kanalu Suezkiego, przybyło 11 japońskich łodzi podwodnych, których zadaniem ma być wzmocnienie obrony kanału. Łodzie podlegają władzy admirała japońskiego.

Obwieszczenie.

Mnożące się wypadki poławienia się tyfusu i plamistej febrы w podwładnym mi Okręgu Zarządowym powodują mnie do zwrócenia ponownie uwagi na następujące w Dzienniku Rozporządzeń Cesarsko-Niemieckiego Zarządu w Królestwie (Polskiem Nr. 2 z dnia 8 kwietnia 1915 wydrukowane rozporządzenie).

Przeciwdziałający będą najsurowiej ukarani.

Łódź, dnia 7 lutego 1916 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji w Oppenn.

Rozporządzenie

dotyczące obowiązku zgłaszania chorób zakaźnych na obszarach Polski, podlegających administracji cesarsko-niemieckiej.

§ 1

Każdy wypadek podejrzenia, oraz wypadki zaszabnięcia na cholerę (cholera asiatica), ospę (variola), tyfus plamisty (typhus exanthematicus), tyfus (typhus abdominalis), dysenterję (dysenterja), przenośną drętwicę rarku (cerebrospinalmeningitis), szkarlatynę (scarlatina) i dyfterję (diphtheria), jakoteż wszelkie wypadki śmierci należy zgłosić w przeciągu 24 godzin po otrzymaniu wiadomości do naczelnika powiatu (w Łódzi do prezydenta policji). Zgłosić również należy wypadki wśolekizny u ludzi, jakoteż wypadki ukaszenia przez wściekłe zwierzęta lub podejrzenie o wściekiznę. O wypadku śmierci należy i wtedy zawiadomić, jeżeli choroba zmarłego już przedtem była zgłoszoną.

W miejscowościach, w których istnieje w szkołach regularna nauka, nauczyciele obowiązani są zawiadomić naczelnika okręgu o każdym wypadku choroby zakaźnej pomiędzy personelem nauczycielskim, jakoteż pomiędzy młodzieżą szkolną.

§ 2

Obowiązek zawiadomienia mają:

1. Lekarz wezwany do chorego,
2. Felczer wezwany do chorego,
3. Głowa rodziny (ojciec, matka i t. p.)
4. Każda osoba, zajmująca się zawodowo pielęgniarstwem,
5. Osoba, w której mieszkaniu lub pomieszczeniu wydarzył się wypadek zaszabnięcia lub śmierci,
6. Osoba stwierdzająca zejście.

Na wymienione pod 1—6 osoby spada obowiązek tylko wtedy, gdy przedtem nie było osoby zobowiązanej do zgłoszenia.

§ 3

Za wypadki zaszabnięcia, podejrzenia lub śmierci, zdarzające się w publicznych lub prywatnych szpitalach, zakładach położniczych, sanatorjach, lub podobnych instytucjach, jakoteż w więzieniach, obowiązkiem zgłoszenia ciąży na zarządzającym zakładem lub na osobie, mającej do tego odnośnej władzy polecenie.

§ 4

Zgłoszenie może być piśmienne lub ustne.

§ 5

Karą od 10 do 300 rubli lub aresztem nie mniej tygodnia będzie ukarany, kto nie wypełni ciążącego na nim na mocy niniejszych przepisów obowiązku zawiadomienia, lub przewiezie zawiadomienie ponad 24 godzinny termin, licząc od czasu otrzymania wiadomości.

Przeciwno rozporządzeniu karnemu naczelnika okręgu, ustanawiającemu karę, nie ma apelacji.

§ 6

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z chwilą ogłoszenia.

Głównodowodzący wszystkiemi wojskami niemieckimi na wschodzie podp. v. Hindenburg, generał-feldmarszałek.

5033—5—1

Obwieszczenie.

Patrol wojskowy znalazł dnia 15 stycznia, zwłoki kobiety, przed dziedzińcem majątku Bedke na szosie ze Zgierza do Lućmierza, w oddaleniu blisko 5 kilometrów od Zgierza.

Zmarła była ubrana tylko w koszulę i w niebiesko-zielony pluszowy kaftanik. Rod kaftanikiem pluszowym, znajdował się szary kattanik wełniany. Na rękawach kaftanika pluszowego, znajdują się 4 fałdy. U kołców rękawów, znajdują się 2 wazkie paski ozdobne. Na nogach miała czarne ponożochy i podarte kalosze. Włosy obcięte krótko. Przy trupie leżała podarta suknia oraz mały woreczek z obciętymi włosami. Zmarła jest blisko 1.60 do 1.65 m. wysoka, silnie zbudowana, włosy czarne, twarz pełna, nos płaski. W szczęce górnej brak 5 zębów, w szczęce dolnej brak po obu stronach po 3 zęby. Wiek około 35 do 38 lat.

Osoby mogące dostarczyć jakichkolwiek danych o pochodzeniu zwłok, lub uczynić w tej sprawie inne rzeczowe zeznania, proszone są o złożenie tychże w Oddziale Kryminalnym, Komisariat II do aktów № 173(15). Tamże można obejrzeć fotografie zmarłej.

Cesarsko-Niemiecki Pierwszy Prokurator w Łodzi

Dr. Strzoda

Obwieszczenie.

Niniejszym przypomina się o jaknaj-
ciślejstem zastosowaniu się do rozporządze-
nia załączonego w dodatkach nadzwyczajnych
do miejscowych gazet, dotyczącego poboru
podatków stemplowych w okręgu Generał-
Gubernatorstwa Warszawskiego. Zwracam
szczególną uwagę na to, że rozporządzenie to
było prawomocnym z dniem 1 grudnia 1915
i że wszystkie od dnia tego wystawione i
podlegające opłacie stemplowej dokumenty
i t. d. dodatkowemu ostemplowaniu podlegają.
Przewinienia będą podług § 13 rozporządze-
nia karane.

Z wydanych w międzyczasie postanowień
wykonawczych, które w dzienniku rozporządzeń
№ 18 dla Generał-Gubernatorstwa War-
szawskiego wydrukowane są, podają do wia-
domości, co następuje:

Postanowienia wykonawcze do rozporządzenia

stemplowego

Do § 5.

Odroczenie opodatkowania.

1. Jeżeli przy zawieraniu interesu war-
tość przedmiotu nawet w przybliżeniu nie
może być oceniona, natenczas odrocza się o-
płatę stempla do czasu dokonania interesu
Dokumenty muszą być przedstawione odpow-
iednio władzom w terminach oznaczonych
w §§ 11 i 12 rozporządzeń stemplowych, wła-
dzę tę zarządzają dozor nad późniejszą opła-
tą podatku stemplowego.

Do § 10.

Rodzaje marek stemplowych.

1. Dla wypełnienia obowiązku stemplo-
wego wypuszcza się niemieckie państwowe
marki stemplowe zaopatrzone drukiem. Mar-
ki mają wartość 0.10 mk.; 0.20 mk.; 0.40 mk.;
0.50 mk.; 1 mk.; 3 mk.; 5 mk.; 10 mk.; 20 mk.;
50 mk.; i 100 mk. Marki są podzielone dziur-
kowaniem na dwie połowy; każdą połowa ma
wartość całej marki.

Prawo kasowania marek przez osoby
prywatne.

Osoby prywatne są obowiązane do uży-
wania i kasowania potrzebnych marek stem-
płowych przy następujących dokumentach:

- 1. własnoręcznych testamentach,
- 2. czekach,
- 3. wekslach.

Adwokatom przysługuje prawo kasowania
marek stemplowych na wystawionych przez
nich i dla nich pełnomocnictwach.

Kasowania marek stemplowych przez o-
soby prywatne i przez adwokatów uskutecz-

nia się przez wypisanie na każde marce da-
ty skasowania a mianowicie dnia i roku cyf-
rami arabskimi oraz nazwy miesiąca litera-
mi. Zrozumiałe skrócenia są dozwolone n. p.
1 grd. 15.

Do § 11.

Ściągnięcie przymusowe opłat stemplowych.

Jeżeli należności stemplowane nie są o-
placone w oznaczonym terminie, następuje
ściągnięcie ich przymusowe przez odpowiednią
władzę wykonawczą

Do ustępu 25 taryfy.

Jako mający udział przy obiegu wekslu
uważany jest pod względem powinności opłaty
stemplowej: wystawca, każdy który sam lub
wspólnie z innym podpisał akcept, indosa-
ment lub inne zobowiązanie wekslowe, kto
nabywa weksel na własny lub cudzy rachun-
ek, takowy sprzedaje, zastawia, przyjmuje
jako zabezpieczenie, lub w razie niezapłace-
nia oddaje do protestu, bez względu na to,
czy jego nazwisko lub firma znajduje się na
wekslu lub nie.

Potrzebne marki stemplowe za natych-
miastową zapłatą nabywać można:

Przy głównej Kasie Cesarsko-Niemiec-
kiego Prezydium Policji, Spacerowa 14, I-sze
piętro.

Przy kasie sądu okręgowego, ul. Pańska
Nr. 115.

Przy urzędzie hipotecznym, Średnia 19.

Przy justycyjarzostwie I, Mikołajewska
Nr. 3-5.

Przy Magistracie w Tomaszowie.

Do § 14

Zwroty opłat stemplowych.

Do podań o zwrot opłaty stemplowej na-
leży dołączyć dokumenty, na których stempel
podlegające zwrotowi zostały skasowane. Przy
dokumentach rejentałnych wystarcza przedło-
żenie kopii aktu, na której jest poświadczona
przez rejenta wysokość stempla użytego do
oryginału.

Tylko ta osoba ma prawo do stawiania
wniosku o zwrot opłaty stemplowej, która
stempel opłaciła.

Do ustępu 10 taryfy.

Przy umowach, dotyczących czynszu naj-
mu i dzierżawy na czas określony, oblicza
się stempel za cały czas trwania umowy i dla
oznaczenia stopy taryfowej, miarodajny jest
czynsz najmu i dzierżawy obliczony w sto-
sunku rocznym.

Przy Magistracie w Zgierzu.

Przy urzędzie powiatowym w Pabjani-
cach.

Przy urzędzie powiatowym w Brzezinach.
Oprócz tego od 15 lutego przy Głównej
Kasie miejskiej Magistratu w Łodzi, w gma-
chu Magistratu przy Nowym Rynku.

Łódź, dnia 2 lutego 1916.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji
v. Oppen.

Rozporządzenie policyjne

Na zasadzie § 1 rozporządzenia
pana Głównodowodzącego na Wscho-
dzie z dnia 22-go marca 1915 r. w
połączeniu z § 1 rozporządzenia pana
Generał-gubernatora z dnia 8 wrze-
śnia 1915 r. (Dziennik rozporządzeń
nr. 1 stronica 1) rozporządzam jak
następuje:

W celu uchronienia dalszego roz-
powszechnienia się zakaźnych cho-
rob zabraniam do czasu w dzielnicy
miasta Łodzi na północ położonej od
ulicy Konstancynowskiej, Nowego Ryn-
ku, Średniej.

- 1) Naukę w chederach,
- 2) oficjalne i prywatne zebrania,
jakoteż w celach religijnych,
naprzykład w domach modli-
twy i t. p.

Wyłączone są regularne nabo-
żeństwa w kościołach, oraz w syna-
godze przy ulicy Wolborskiej.

- 3) Przedstawienia w kinematogra-
fach i koncertowych.

Ludności oznaczonej dzielnicy
nie wolno posyłać swoich dzieci ani
do chederów, położonych na południe
od wymienionej linii, ani też tako-
wym pozwalać brać udział w zebra-
niach.

Właściciele chederów i urząda-
jący zebrania są za wykonanie ni-
niejszego zakazu również odpowie-
dzialni.

Przeciwdziałania będą karane
grzywną do 5000 rubli lub więzieniem
do 6-ciu miesięcy.

Łódź, dnia 8-go lutego 1916 r.

Cesar.-Niem. Prezydent Policji,
W. z. von Bernewitz.

Obwieszczenie.

Wskazuję na to, iż każdy właściciel
domu podług istniejących po-
stanowień obowiązany jest oczyszczać
przed domem chodnik oraz ul-
cę do połowy od brudu, śniegu i la-
du, a przy ślizgawicy sypać piasek
lub popiół.

Przeciwdziałający będą karani po-
dług prawa, oprócz tego narażają się
na poniesienie skutków podług pra-
wa cywilnego w razie nieszczęśliwych
wypadków, spowodowanych ich nie-
bacznością.

Łódź, dn. 8 lutego 1916 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji
v. Oppen.

Obwieszczenie.

Na pocztówkach pisanych w języku pol-
skim, wolno pisać tylko na stronie odwrotnej
przytem w poprzek nie więcej niż 8 wierszy
woluż zaś nie więcej nad 12 wierszy.

Łódź, 7 lutego 1916.

Cesarski Urząd Pocztowy w Łodzi.

Jagla.

Ofiary.

Zamiast kwiatów na trumnę żałobnej ko-
biety i serdecznej przyjaźni s. p. z Gromb-
czewskich Józefa Konradowej Hykiel skład
na „Złobek” s-go Stanisława Kostki rubli 8
rodzina Kaczmarskich.

Kurs rubla.

Łódź, 9 lutego, 1916 r.

Na giełdzie berlińskiej płacono
wczoraj za 100 rb. M. 164,25 (co
odpowiada rb. 60,90 za 100 marek)

SWIAT

najbardziej rozpowszechnione w Polsce pismo
tygodniowe ilustrowane

pod red.; **Stefana Krzywoszewskiego**
**Najpełniejszy obraz życia
polskiego i zagranicznego.**

Co tydzień zeszyt bogato ilustrowany z obfitą treścią lite-
racką. Co tydzień dodatek beletrystyczny „Romans i Powieść”,
zawierający świetne powieści oryginalne i tłumaczone.
W roku 1916 „SWIAT” drukować będzie nowe powieści
oryginalne:

**Kazimierza Tetmajera i Gustawa Dani-
łowskiego** oraz dokończenie powieści **Andrze-
ja Struga** p. t. „Dzieje jednego pocisku”

PREMIUM „SWIATA”

udało nam się zakupić dla naszych rocznych i półrocznych
prenumeratorów znaczącą ilość pięknego albumu

**NAPOLEON (Legjony i Księ-
stwo Warszaw.)**

w opracowaniu **ERNESTA ŻUBIŃSKIEGO** (Wydawnictwo To-
warzystwa Akcyjnego S. Orgelbranda Synów). To wspania-
łe wydawnictwo, obejmujące 400 stron dużego
formatu i zawierające blisko 1000 starannie wykonanych
ilustracji, ozdobnie oprawne, kosztuje w handlu Rb. 11

Jesteśmy w możności ofiarowania go naszym rocznym
i półrocznym prenu-
RUBLI CZTERECH
z warunkiem odbioru w Administracji (Zgoda 7).

„SWIAT” prenumerować można we wszystkich kantorach
pism i księgarniach, lub wprost w Administracji, Zgoda 1.
Prenumeratę na „Swiat” przyjmują również wszystkie od-
działy pocztowe na terenie okupacji niemieckiej.

Warunki prenumeraty: w Warszawie: Kwartał rb. 2. Półroc.
rb. 4. Rocznie rb. 8. Na prowincji: Kwart. rb. 2.25. Półroc.
rb. 4.50. Rocznie rb. 9. Za odosłanie do domu dopłaca się
10 kop. kwartalnie.

Adres: Redak. i Administr., Warszawa, Zgoda 1.

**Kalendarzyk Kieszonkowy
ilustrowany na rok 1916**
jest do nabycia w Administracji „N. Ku-
rjera Łódzkiego” Zachodnia 37.
Cena 3 kop. — Cena 3 kop.

Zatwierdzona przez władze szkolne.
SZKOŁA TECHNICZNA (TECHNIKUM)
z językiem wykładowym polskim.
Oddziały: budowlany, elektrotechniczny, mechaniczny, geo-
metryczny i handlowo-przemysłowy. Kandydaci i kandydatki z wy-
kształceniem co najmniej 3-ich klas szkół średnich, mogą być przy-
jęci na kurs I-szy. Przyjęcie na kurs wyższy zależnym jest od
stopnia wykształcenia kandydata. Kurs przygotowawczy dla kan-
dydatów i kandydatek z wykształceniem elementarnym. Bliższych
informacji udziela kancelarja szkoły: Długa № 31, front, II piętro,
codziennie od godz. 3-6 po południu.

Dr. M. Saks
jest od 1 lipca 1916 r. obszerny
LOKAL
Choroby wewnętrzne i nerwo-
we. Średnia № 3. Przyji-
muje od 9—10 rano i od 4—6
po południu. 4479—10

W o Ź n y
z językiem niemieckim z dobremi
świadectwami może się zgłosić: Spa-
cerowa 29 Biuro ekspertyczne. Tam-
że potrzebny jest CHŁOPIEC na po-
syłki

MYDŁO
do prania po 45 k. i po
50 kop. za funt. Soda
po 10 kop. za funt. Ker-
bid po 27 kop. za fu t
można dostać u **Druckera,**
Średnia 2, sklep frontowy.

Pierwszorząd. akademiacka
Szkoła kroju i szycia
Józefiny,
oraz magazyn sukien; na-
grodzona medalami: ZŁO-
TYMI SREBRNYMI oraz
listem pochwalnym, zawi-
damia, iż rozpoczęły się kur-
sy 6 tygodniowe, 3-miesię-
czne i półroczne po cenach
zniżonych; pod kierunkiem
właścicielki Mistrzyni Ce-
chowej; Zapisy codziennie.
Wydaje patenty cechowe

Nawrot № 7.

**Instytut de Beauté
de Mlle Mitakowska**
powróciła z zagranicy.
(Zawadzka № 6).
(uczenica profes. Archambeau w
Paryżu).
Specjalne francusko kosmetyczne
masaże za pomocą lekarskich
środków. Hygieniczne pielęgnow-
anie i odmładzanie cery

TWARZY
Usunięcie zmarszczek, węgry pie-
gów, krostowatej i ospowatej ce-
ry i brodawek. Wzmocnienie po-
rostu włosów. Usunięcie elektroli-
za na zawsze niepotrzebnych
włosów na twarzy. Wyłącznie uży-
cie preparatów elektrycznych po-
dług najnowszych wynalazków.
Opieka lekarska. Przyjęcia od 3-6.

Wieloletni samodzielny buchalter
pierwszorządnej instytucji
bankowej i nauczyciel buchalterji
w programnazjum męzkim
zorganizował

**tanie wykłady
buchalterji**
Początek dla następcy grupy
w tych dniach. Cena za kurs
(2 miesiące) Rb. 7.50. Zapisy
codziennie Mikołajewska № 29
m. 17
4993—3

Rutynowana nauczycielka
przypasabia prędko i celująco do
niższych klas. Wycza analabetów
w krótkim czasie języka polskiego
niemieckiego i rachunków. CENY
NIZKIE. Benedykta 14, m. 28. 5044-1

Ogłoszenia drobne:

- Korepetytor wychowawca potrzebny
do uczenia klasy 4-ej filologiczne-
na prowincję. Zgłaszać się w czar-
tek. Piątek, popołudniu Hotel Polski
Breluczyk. 5037—2-1
- Łózka żelazne specjalność szpital-
ne. Chodkowski i Lenk, Miko-
łajewska 25. 5043—5-1
- Poszukuje się inteligenta z uni-
wersyteckim wykształceniem z
4-letnią praktyką nauczycielską na
wyjazd. Warunki do omówienia, ul.
Piotrkowska 84 m. 14 od 3—4 i pół.
5041—3-1
- Pokój umeblowany z oddzielnem
weściem jest do wynajęcia zaraz,
Widawska 11 m. 5. 5048—5-2
- Poszukuje posady do sklepu, mle-
czarni, życia. Wymagania skrom-
ne lub za życie, mieszkanie. Oferty
redakcja „Paniątka”. 5031—3
- Poszukuje korepetytora do chłopca
10-letniego ze szkoły Handlowej
od 5 do 6 klas. Wiadomość ul. Za-
wadzka № 10, Bałuty, właściciel
domu 4505-2-1
- Potrzebna osoba samodzielna do
prowadzenia interesu. Kaucja
200 rb. Oferty „Samodzielna” adm.
Kurjera 4506-2-1
- Sklep 2 pokoje kuchnia do wynaje-
cia zaraz, możebyc z urządzeniem
Pańska róg Miłsza № 26 wiadomość
u właściciela. 5024—3-1
- Słuszarz i pomocnicy do roboty
łózek potrzebni, Mikołajewska 25
mieszkania 4. 5042—2-1
- Taniol Wycza rutynowana nau-
czycielka szybko i poprawnie.
języka polskiego i niemieckiego.
Tudzież do sprzedania szkolne urzą-
dzenie i 2 okienny frontowy pokój
do wynajęcia Zawadzka 37 II p.
roht. Stróż wskaza. 5045-1
- Zaginął dowód Łódzk. Tow. Wza-
jemnego Kredytu, wydany na
imię Jakóba Hersza Weimana na
ostatnią sumę Rb. 740 za № 9439/945.
Zastrzegam się przed nabyciem tako-
wego. Łaskawy znalazca zechce ta-
kowi zwrócić do biura Tow. Piotr-
kowska 43. 5047—3-1
- Zaginął dowód № 147919 Oddziału
i Łódzkiego Warszawskiego Ak-
cyjnego Towarzystwa Pożyczkowego
Zachodnia № 31. 5083—3
- Zaginął paszport niemiecki wyda-
ny w Łodzi na imię Feliksa Po-
gorzelskiej. 5046—